

Webkurs Artportalen

10 April 2025

Jan Andersson, Botaniska Sällskapet i Stockholm

Innehåll

- Orientering Artportalen
- Sökning av fynd
- Lägga in fynd i Artportalen
- Mobil rapportering (Artportalen Beta)
- Artfakta
- Hjälpmedel artbestämning: floror
- AI-appar för artbestämning

Orientering Artportalen (AP)

The screenshot shows the Artportalen website. At the top is a teal header with the SLU logo, 'ARTDATABANKEN', and 'Artportalen'. A navigation bar below the header contains links: Hem, Rapportera, Sök, Listor, Teman, Media, Hjälp, and Mina sidor. A yellow banner below the navigation bar contains an information message about login requirements starting February 26, 2025, with a 'Läs mer' link and a 'Dölj meddelandet X' button. Below the banner, a text block mentions 'Artportalen beta' and its migration to a new environment. To the right of this text are buttons for 'Mina sidor' and 'Logga ut'. The main content area is divided into two columns. The left column is titled 'Artiklar om arter och livsmiljöer' and features a large image of a wasp. Below the image is the article title 'Binas köttätande kusiner förtjänar mer uppmärksamhet' and its publication date 'PUBLICERAD: 2025-03-06'. A short paragraph follows. To the right of the main article are three smaller article previews, each with an image, title, and date: 'Murarbin - inte bara viktiga pollinatörer av fruktträd och bärbuskar' (2025-01-10), 'Steklar - inte bara okända och okända' (2024-12-11), and 'Över 20 nya lavparasiter för Sverige' (2024-11-29). The right column is titled 'Dagens fynd' and includes filters for 'IDAG/IGÅR' (Idag selected, 277 Fynd) and 'ARTGRUPP' (Alla selected, 128 Arter). Below the filters is a map of Sweden with numbered markers.

SLU | ARTDATABANKEN | Artportalen

Hem Rapportera Sök Listor Teman Media Hjälp Mina sidor

Information Från och med den 26 februari 2025 behöver du använda din e-postadress för att logga in på Artportalen. [Läs mer](#) [Dölj meddelandet X](#)

Titta gärna in på **Artportalen beta**! Artportalens funktionalitet flyttas stegvis till en ny miljö och först ut är det som förnyas och anpassas för användning i fält.

Mina sidor Logga ut

Artiklar om arter och livsmiljöer

Binas köttätande kusiner förtjänar mer uppmärksamhet
PUBLICERAD: 2025-03-06

Rovsteklar är en spännande och mångformig grupp som bidrar med viktiga ekosystemtjänster. Förkärleken för blommor och förmågan att aktivt anlägga bon i död ved eller marken, visar på gruppens nära släktskap med bin. Men som namnet antyder jagar rovtsteklar aktivt olika byten som de paralyserar för att använda som

Binas köttätande kusiner förtjänar mer uppmärksamhet
PUBLICERAD: 2025-03-06

Murarbin - inte bara viktiga pollinatörer av fruktträd och bärbuskar
PUBLICERAD: 2025-01-10

Steklar - inte bara okända och okända
PUBLICERAD: 2024-12-11

Över 20 nya lavparasiter för Sverige
PUBLICERAD: 2024-11-29

Röksvampar - puffar som fascinerar
PUBLICERAD: 2024-11-12

Dagens fynd

IDAG/IGÅR
☒ Idag 277 Fynd
☐ Igår

ARTGRUPP
Alla 128 Arter

Ovan (och på flera efterföljande sidor): skärmdokument från www.artportalen.se

Artportalens flikar/funktioner

- Hem
- Rapportera
- Sök
- Listor
- (Teman)
- Media
- Hjälp
- Mina sidor

Artportalens hjälpsidor

Här finns hjälp för dig som använder eller vill veta mer om Artportalen. Du kan bland annat hitta information om olika rapporteringsmöjligheter, utsökning av artobservationer, skyddsklassning av arter, behörighetsroller och mycket annat.

[Kontaktformulär Artportalen support](#)[Till Artportalen](#)[Till Artportalen beta](#)[Vad är Artportalen?](#)[Rapportera artobservationer](#)[Sök och visa artobservationer](#)[Om fyndplatser, allmänna fågellokaler och shapefiler](#)[Känsliga arter och skyddsklassning](#)[För verifierare](#)

Min profil

Nej

Hemsida:

Anpassa dina inställningar

★ Språk:

Swedish (Sweden) ▼

★ Koordinatsystem:

RT90 2.5 gon ▼

★ Artnamnsspråk:

Svenska ▼

Artgrupp:

Alla artgrupper ▼

Tabellstorlek:

25 ▼

Artbestämning osäker:

Visa alla ▼

☒ Välj art automatiskt vid sökning. Gäller när en art hittas direkt vid sökning.

☐ Spara automatiskt de fyndplatser du skapar som favoriter

☐ Inaktivera hjälptexter (visas som gula textrutor intill formulärfält)

☒ Visa ditt personliga galleri för alla

☐ Har samlingar

Spara

[Avbryt](#)

Koordinatsystem för lokalangivelse

- RT90 2.5 gon
  - Oftast använt av svenska botanister. Fungerar enbart i Sverige. Fåses ut.
- Geographic – WGS84
  - Grader (decimalt): latitude och longitud.
Internationellt system. Fungerar alltid. Används t ex på mobiler.
- SWEREF99
  - Det ”nya” svenska systemet. Används ännu mest av myndigheter.

Vanliga Artportalen

Dator (PC) behövs eller läsplatta/mobil – med god
Internet-uppkoppling

Görs oftast hemma men kan under rätt
förutsättningar också användas ute i fält

Sök art (sökformulär)

- Välj art
- Period (tidsperiod)
- Mina observationer/mina projekt mm
- Geografi (landskap, län, kommun eller egenritad polygon)
- Fyndegenskaper (diverse parametrar, projekttillhörighet, mm)

Sök art (presentera fynd)

- Kartor
  - Detaljerad lista (eller minimerad lista)
  - Exportera data (via Excel-fil)
  - (Histogram)
  - Artlista
  - Galleri (fotogalleri)
- “Visa detaljer” visar detaljerad info om fyndet.

Rapportera art

- Via rapportformulär
- Importera via excel-fil (mer avancerat – gås ej igenom här)

Rapportera art, forts.

- **Art**
- **Tid/datum**
- Antal, ålder/stadium, mm
- Publik kommentar (här kan man skriva vad som helst av intresse)
- Biotop
- Medobservatörer

Rapportera, forts.

Fyndplats

- Lägg in koordinater eller markera i AP:s karta. Viktigt med noggrann lägesangivelse
- Foton

Foton är mycket värdefulla för att säkerställa för andra t ex myndigheter att det rör sig om rätt art.

Granska

Publicera

Lokalangivelse: olika koordinatsystem

Nedanstående positionsangivelser motsvarar samma geografiska punkt (i Malmö), men i olika enheter

- WGS84 (World Geodetic System 1984)

Internationellt gängbart (t ex Google Earth)

- $57,983330^\circ$, $12,992990^\circ$ (grader)
 $57^\circ 58.999783'$, $12^\circ 59,5794'$ (grader, minuter)
 $57^\circ 58' 59,987''$, $12^\circ 59' 34,76''$ (grader, minuter, sekunder)
- RT90 – Rikets Nät. Lokalt för Sverige. Fås ut.
  - 6166984 1322751
- SWEREF99 (Swedish Reference Frame 1999). Fås in.
  - 6163386 373547

Koordinater?!

- Säkraste sättet att registrera koordinater är via en handburen GPS. Dyrtyvärr och är rekommendabelt bara om man rapporterar mycket.
- Mobiler (smarta sådana som iPhone och Android) innehåller GPS-er och kan vara en bra ersättning. Mobiler är ju multifunktionella och kan användas till allt möjligt. Mobilen har ju de flesta ändå med sig. Varför inte utnyttja den till max?

GPS

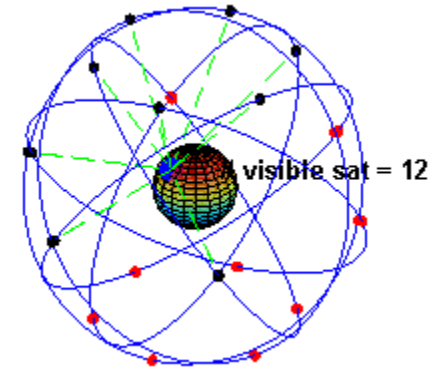
- Global Positioning System

GPS-satellit

Mottagare

Navigering med hjälp av ett antal satelliter som sänder ut info om sin position och tid.

Tas emot av GPS-mottagare.

Används för att bestämma aktuell position, eller för navigering mot ett mål.

Ger också mycket exakt tid – atomklocka används (i satelliterna).

USA har ett system, Ryssland (Glonass), Europa (Galileo)

Telefoner med GPS

iPhone och Android

Kan kompletteras genom att ladda ner ”appar”.

< Sök

Svenska koordinater

SWEREF 99 TM och RT90

77 BETYG

4,4

ÅLDER

4+

år gammal

KATEGORI

Navigering

UTVECKLARE

Viatact AB

SPRÅK

SV

+ 1 till

STORLEK

21,2

MB

Nyheter

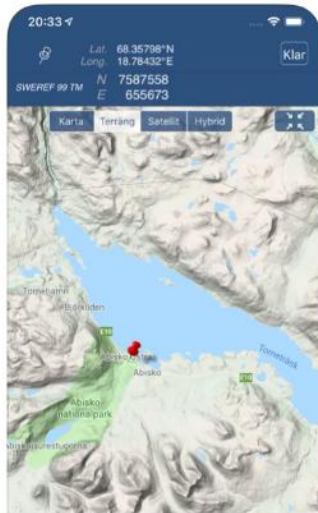
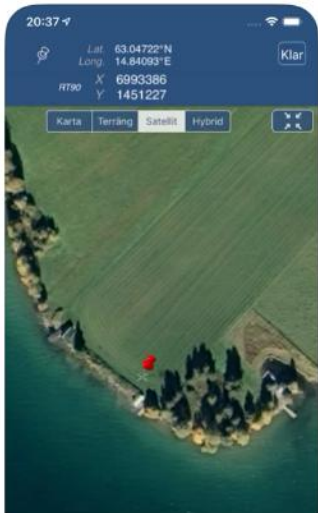
Några mindre justeringar.

[Versionshistorik](#)

5 månader sedan

Version 1.7.5

Förhandsvisning

< Sök

Topo GPS

Topografiska kartor

Öppna

13 TN BETYG
4,6
★★★★★

ÅLDER
4+
år gammal

RA
N
Nav

STORLEK
62,9
MB

[Versionshistorik](#)
1 månad sedan
Version 10.2.2

Nyheter

Lösning på ett problem med att ladda ner spanska kartor.
Små andra förbättringar.

Köp inuti app

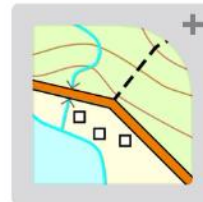
Topografisk karta Tyskland
Oumbärlig för att utforska Tyskland

49,00 kr

Topografisk karta Sverige
Oumbärlig för att utforska Sverige.

49,00 kr

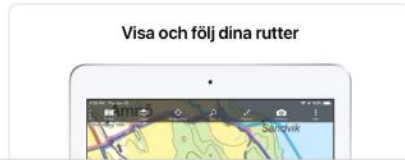
Topografisk ka
Viktig för att kunna

49,00 kr

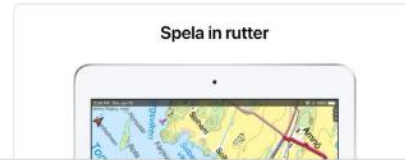
Förhandsvisning

Intuitiv GPS-navigering med
topografiska kartor

Visa och följ dina rutter

Spela in rutter

Planera din rutt

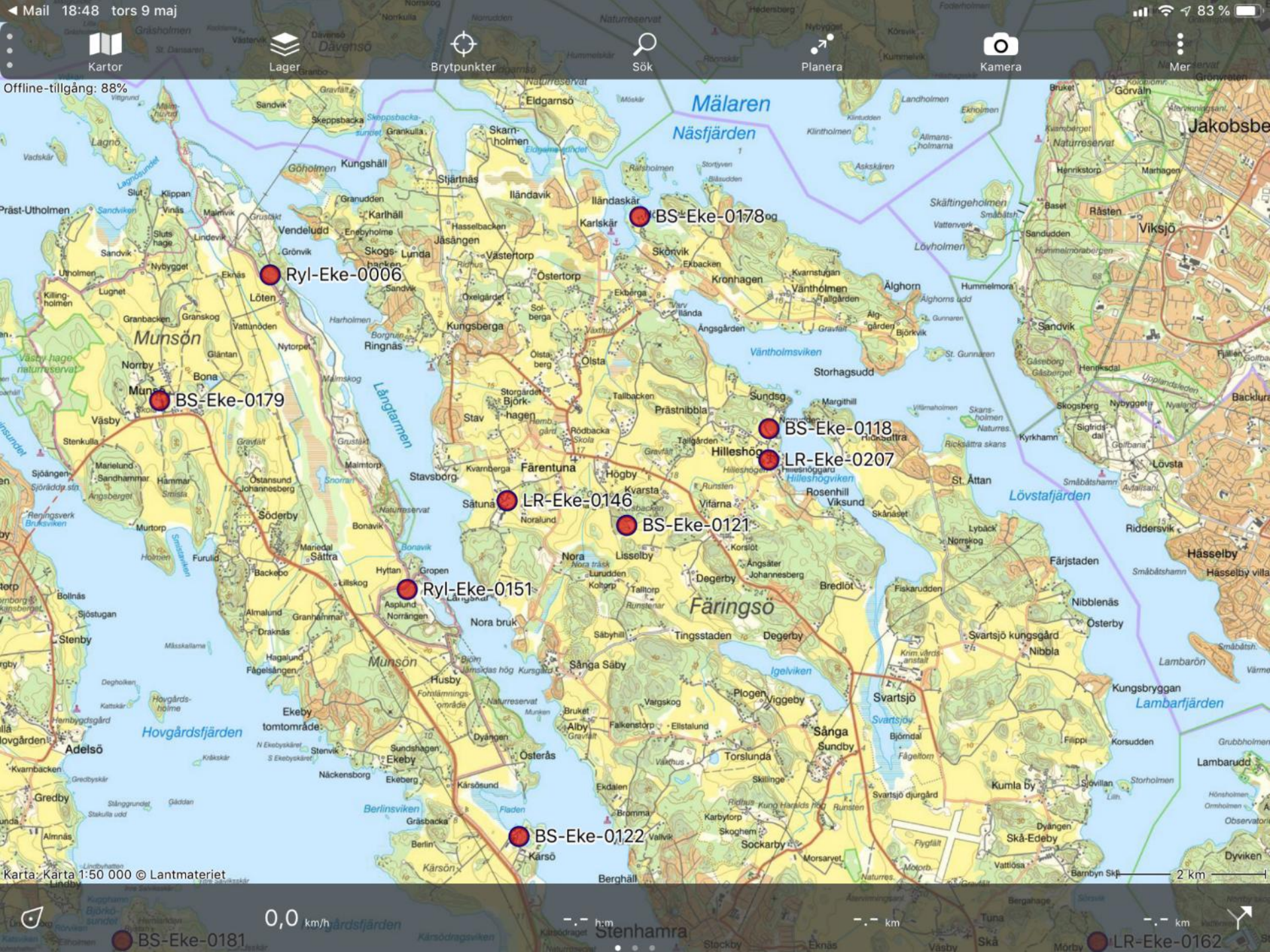
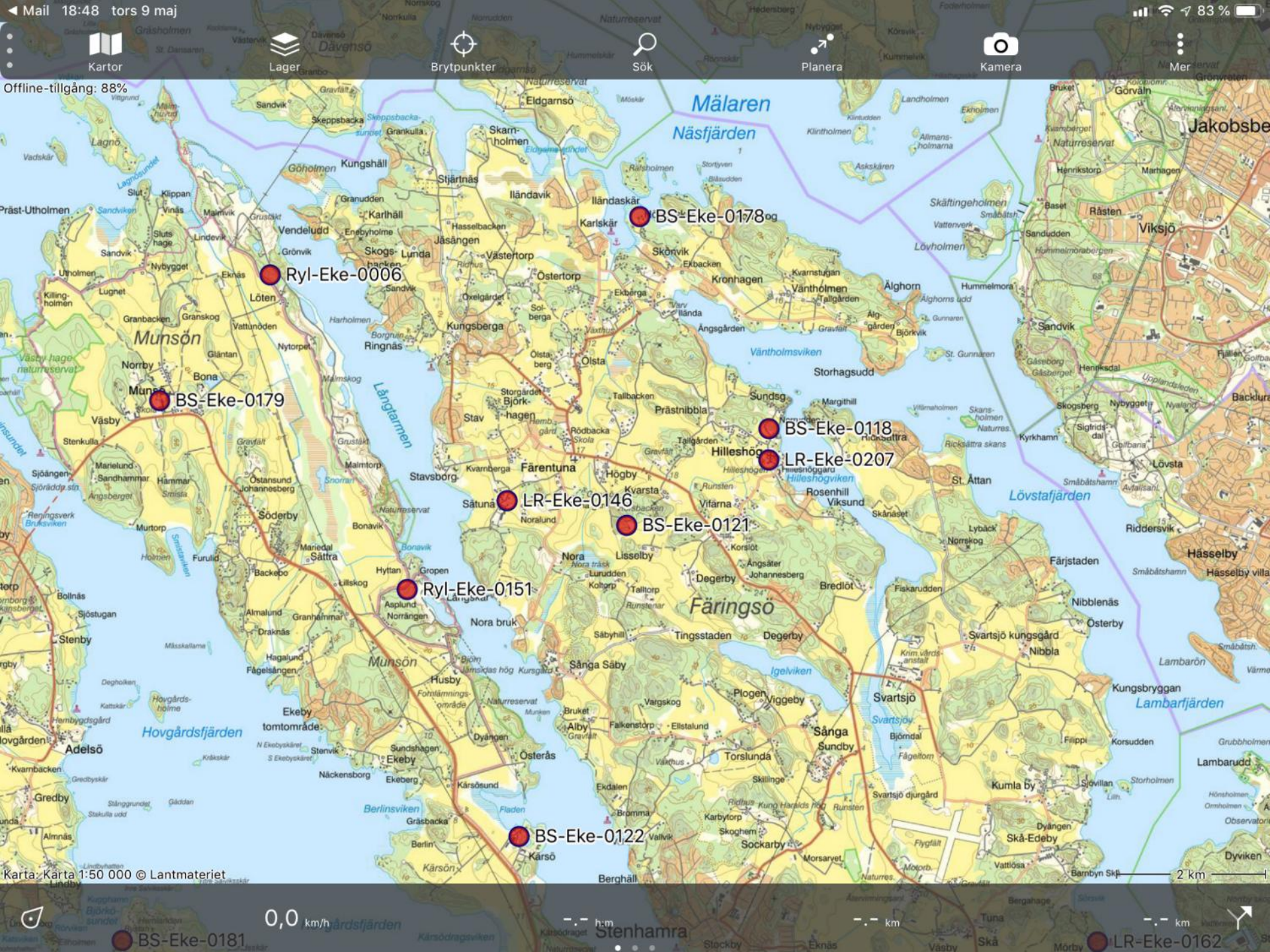
Idag

Spel

Appar

Arcade

Sök

Tips för TopoGPS-användare

- I standardinställningen finns ett lås som gör att man inte kan zooma in längre än då kartan har god upplösning.
- Låset kan tas bort genom att ändra i “Inställningar”.
- Tryck på ikonen med tre prickar i en ring. Är ofta dolt i ramen.
- Scrolla ner till “Ytterligare inzoomning” och aktivera.
- Kan vara nyttigt när man ska navigera sig fram till en local.

Mobil rapportering

- Foton som tas med en digitalkamera innehåller “metadata” dvs diverse information om tid och position då och var fotot togs, samt diverse kameraparametrar som exponeringstider, bländare, ISO-tal, mm.
- Ett fotos tid och position kan användas av Artportalen för att registrera ett fynd.
- Tips: om du vill se vad som finns i en viss bilds metadata kan du på din dator högerklicka på bildens ikon, och välja “Egenskaper”. Då öppnas en popup-ruta. I fliken “Detaljer” finns diverse info, bl a gps-information (koordinater).

Mobil rapportering, forts.

Ta foto med god positionsnoggrannhet:

- Öppna mobilens kart-app. Zooma in så att du ser punkten där du befinner dig.
- Vänta omkring en halv till en minut tills punktens läge stabiliserats (så att gps-en är stabil)
- Tag ett eller flera foton av växten (och gärna också av biotopen) med mobilen

Om bilden inte har gps-information

- Det beror oftast på att det är en säkerhetsinställning som blockerar att koordinaterna registreras.
- På en iPhone t ex kan detta ändras genom att man går in i “Inställningar”, väljer “Integritet och säkerhet”, och Platstjänster. Scrolla ner och tryck på Kamera. Välj “När appen används”. Se också till att “Exakt platsinformation” är aktiverat.

Mobil rapportering, forts.

Rapportera enligt "Mobil rapportering" i AP beta

- Öppna Artportalen Betas "Mobil rapportering"
- Skriv in vilken art det är
- Välj under Fyndplats: "Exakt position inom fyndplats"
- Under Bilder, ladda upp bilderna från mobilens bildbibliotek (bilderna som du tog nyss)
- Klicka på "Tid & plats" nedtill på bildikonen för en av bilderna. Klicka på "Använd tid och plats".
- Då utnyttjas bildens gps-position och tid för fyndet.
- Kolla i kartan att positionen ser rätt ut. Klicka inte i kartan.
- Redigera lokalangivelsen om det behövs under "Exakt position där fyndet rapporteras".
- Ovanför bilden lägger du in Noggrannhet. 10 (m) är oftast rimligt, men är man i en skog kan 25 m vara rimligare.
- Under Egenskaper lägger man in om växten blommar mm.
- Under Övrigt finns "Publik kommentar" där man kan ge ytterligare uppgifter.
- Gå längst ner på sidan och klicka på Granska. Läs igenom.
- Välj mellan "Spara utkast" eller "Publicera". I det förra fallet läggs fyndet i Artportalens Granska-läge där man senare vid datorn kan redigera och publicera fyndet.

Mobil rapportering, forts.

Istället för att använda en bild för att få koordinater (och tid) så går det också att klicka i kartan som visas.

Koordinaterna som syns strax nedan kartan kan vid behov justeras t ex med data från appen “Svenska koordinater”. (Detta verkar dock inte fungera på mobile men på dator och läsplatta).

Det finns också en funktion där man kan ladda ner positionen direkt. Detta fungerar dock dåligt och ger dålig precision, tyvärr. Koordinater från foton rekommenderas!

- › *Lycium* bocktörnen
- › *Mandragora* alrunesläktet
- › *Melothria* melotgurkssläktet
- › *Nicandra* ballongblommor
- › *Nicotiana* tobak
- › *Nolana* cymbalblommor
- › *Petunia* petunior
- › *Physalis* lyktörter
- › *Physochlaina* vårbolmörter
- › *Salpiglossis* trumpetblommor
- › *Schizanthus* fjärilsblomstersläktet
- ✓ *Scopolia* dårörter
  - ***Scopolia carniolica* dårört**
- › *Solanum* skattor
- › Lamiales plisterordningen
- › Aquifoliales järneksordningen
- › Asterales asterordningen
- › Dipsacales vaddordningen
- › Apiales araliaordningen
- › Trivial deciduous forest trees - red list
assemblage triviallövträd
- › Hardwood forest trees - red list
assemblage ädellövträd
- Magnoliophyta fanerogamer
- Charophyta
- Streptophyta
- Chlorarachniophyta
- Craspedophyta
- Equisetophyta
- Ginkgophyta
- Pinophyta
- Prasinophyta
- Psilophyta

← Dölj släktträd

Rot Rike Underrike Infrarike Överfylum Fylum Underfylum Infrafylum Överklass
liv > egentliga växter > gröna växter > Streptophyta > landväxter > kärlväxter > eufyllofyter > fröväxter > blomväxter >
Klass Ordning Familj Släkte Art
tvåhjärtbladiga blomväxter > potatisordningen > potatisväxter > dårörter > dårört

Dårört *Scopolia carniolica* Jacq.

+ Mina arter

Taxonomi

Information

Bilder

NA Rödlistning

© Bengt Westman, Linköping

Svensk förekomst

Främmande art

Bofast och reproducerande

Aktivt införd efter år 1800

Risk för invasivitet 2024

PH

Potentiellt hög risk 4A,1

[Till Risklista 2024](#)

Rödlistning 2020

NA

Ej tillämplig

[Till rödlistebedomningen](#)

Rapportera fynd

Landskapstyper

Urban miljö

Skog

Biotoper

Mänskligt störd/skapad mark

Ekologiska grupper

Växtidentifiering med AI

En bra app!

[Sök](#)

PlantNet

Växtidentifiering

Öppna

216 BETYG

4,7

★★★★★

ÅLDER

4+

år gammal

KATEGORI

 Utbildning

UTVECKLARE

 Cirad-France

SPRÅK

SV

+ 40 till

STORLEK

71,2

MB

Nyheter

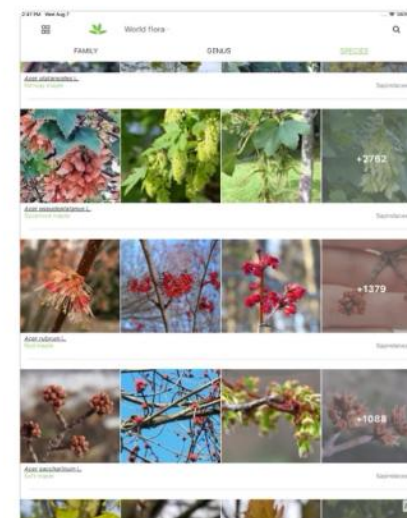
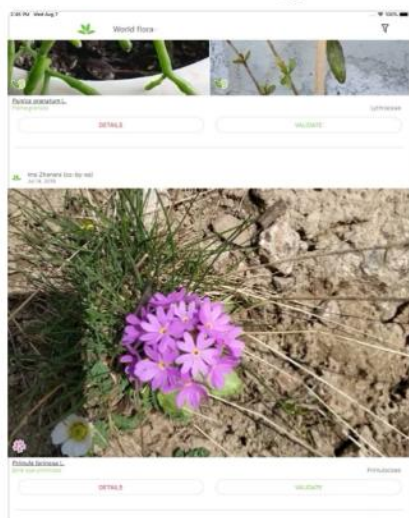
[Versionshistorik](#)

Dive into nature with our news offline version featuring the cutting-edge 2025 identification model and enhanced genus/family explorer. We've introduced a fresh user ranking system by top percent, added new social features [mer](#)

1 vecka sedan

Version 3.22.2

Förhandsvisning

Växtidentifiering med AI-appar

- Se resultatet som ett förslag som dock behöver granskas av användaren
- Ibland blir det helt fel så var kritisk
- Oftast bra på att identifiera arter med tydliga makroskopiska karaktärer
- Det fungerar inte alls för artkomplex med svårskiljbara arter (som t ex apomiktiska arter)

Att känna igen en art

- Olika arter är svåra att bestämma:
  - Backsippa är enkel
  - Vissa gräs kan vara svårare
- Bra att koncentrera sig på en art i taget och lära sig den ordentligt. Dessutom att ha koll på förväxlingsarter.
- Svenska Botaniska föreningen har också tjänsterna ”Botanikportalen” och ”Botaniska nycklar” som kan vara till hjälp.

Bestämningslitteratur och webbtjänster

- Nordens flora, Mossberg o Stenberg. Bra bilder och nästan alla arter som påträffas finns avbildade och med beskrivning.
- Svensk flora, Krok o Almquist. Bra nycklar men har inga färgbilder men bra tecknade bilder på viktiga detaljer.
- Artfakta: <https://artfakta.se/>

Bo Mossberg Lennart Stenberg

Nordens flora

Bonnier Fakta

ter i v
ematik
om
erarte

och
tande
r
na ell
ler
eller
upp
ad jo
som
som
blera

rda e
latse
har
nde
iska
ietel
a.

Krok·Almquist Svensk flora

Fanerogamer och kärlkryptogamer

LENA JONSELL
BENGT JONSELL (RED.)

Liber

strödda, de flesta med korta, tornspetsade flikar; stenfrukt.
K, KRISTTORN: blad läderartade, övervintrande; blr i knip-
ona vit. – Bh r (åtm. förr); ibl. förvildad i sv. Sv. FS.

panuláceae, klockväxter

ft; blr 5-taliga; hyll över sittande; ståndare 5; frukt vanl.

t (113:1)..... **Lobelia 1**

kar
fatlik, ej flikad till basen

..... **Campanula 4**

113:13)..... **Legousia 5**

ända till basen
rglik; blad oskaftade, smala ..... **Jasione 2**

nedre blad långskaftade, breda ..... **Phyteuma 3**

arknappar förenade.

BLOMSTER: blad jämnbredda, inuti 2-pipiga; stjälk ogrenad
ase; krona blåvit. – Sjöar, helst med sandbotten. Sk–LyL ta
bl, Gtl). HS., ES. (113:1)

åndarknappar

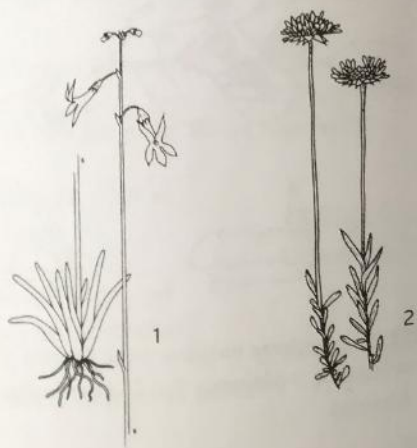
, BLÅMUNKAR:

(t). – Berg, san-

ta, Vrm–Dlr r.

ia dortmanna;

montana.

Blr i avlångt ax; ståndarknappar fria.

1 **P. spicátum**, VITRAPUNKEL: blad sågade; krona vit med grön spets (sällan ljus-
blå). – Parker, skuggig gräsmark. Sk, Bl, Gtl, Sm, Vg, Nrk, Srm, Upl r, vanl. tillf.
FS., HS. (113:3)

2 **P. nigrum**, BLÅRAPUNKEL: blad naggade; krona mörkt blåviolett. – Gräsmarker,
parker. Sk, Bl, Klm, Bh, Vg, Vrm, Upl, Mpd r, annars tillf. FS., HS.

4 Campanula

Krona klocklik; ståndare fria; äggformig porkapsel. Mjölksaftiga örter med blå
el. violett (sällan vit) krona.

1 Blr samlade i huvud

2 Foderflikar trubbiga (113:4); krona ljusblå, ca 15 mm..... **C. cervicaria 1**

2 Foderflikar spetsiga (113:5); krona mörkt violett,
15–20 mm..... **C. glomerata 2**

1 Blr åtskilda i klase el. kvast (el. ensamma)

3 Alla blad breda, håriga

4 Blr hängande i ensidig klase; foderflikar
tillbakaböjda (113:8)..... **C. rapunculoides 5**

4 Åtm. unga blr (snett) uppåtriktade i gles,
allsidig klase, foderflikar tilltryckta–utstående

5 Foderflikar nästan kala, liksom den nästan
trinda stälken ..... **C. latifolia 3**

5 Foderflikar oftast styvhåriga, liksom den tydligt
kantiga stälken..... **C. trachelium 4**

3 Stjälkblad smala, vanl. kala

6 Krona mycket liten (ca 1 cm lång), smal; lågväxt
fjällört (113:12)..... **C. uniflora 10**

6 Krona åtm. medellång (vanl. 1,5–3 cm)

7 Krona grunt flikig

8 Bladkanter nedvikta; märkets flikar ej kortare
än stiftet ..... **C. persicifolia 8**

8 Bladkanter platta; märkets flikar mycket kortare
än stiftet ..... **C. rotundifolia 9**

7 Krona flikad till mitten el. djupare

9 Blr i gles kvast ..... **C. patula 6**

9 Blr i klase (ofta ensidig)..... **C. rapunculus 7**

1 **C. cervicaria**, SKOGSKLOCKA: nedre blad lansettlika (oftast smalt); blr små, i
huvud; strävårig. – Skogsbackar, skogsbryn. Sk–Sm, Gbg–Mpd r (ej Gtl). HS.
(113:4)